

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	Școala Doctorală de Teologie
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	III – Doctorat - seria 2025-2029
1.6 Programul de studii/Calificarea	Studii doctorale/ Doctor

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	<i>Evenimente și personalități de seamă ale Istoriei Bisericii Române. Elemente de metodologie cercetării specifice</i> <i>Events and important personalities of the History of the Romanian Church. Elements of specific research methodology</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Dr. Pr. Ion Vicovan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. Dr. Pr. Ion Vicovan						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OP

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3. seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, bibliografie și notițe					80
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					100
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual	222				
3.8 Total ore pe semestru	250				
3.9 Numărul de credite	10				

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Parcursarea ciclului de licență și master în domeniu
4.2 De competențe	Cunoașterea, cel puțin în linii generale, a Istoriei Bisericii noastre și a teologiei ortodoxe românești în decursul vremii (apariție, evoluție, repere generale)

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența la orele de curs
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Prezența la activitățile de seminar

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Cunoașterea aprofundată și nuanțată a limbajului specific și a metodelor de lucru cu care operează istoria în general și istoria bisericească în special;</p> <p>C2. Cunoașterea izvoarelor Istoriei bisericești universale în general și a celei Ortodoxe Române în mod particular;</p> <p>C3. Dobândirea și dezvoltarea spiritului științific de cercetare, analiză și formularea de opinii obiective cu privire la elucidarea unor aspecte necunoscute sau controversate;</p> <p>C4. Dobândirea capacității de a analiza, interpreta și argumenta datele și documentele istorice.</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Capacitatea de aplicare a cunoștințelor dobândite, în contextul istoric al vremii și importanța lor pentru timpul nostru;</p> <p>CT2. Dobândirea unor informații și cunoștințe care să contribuie la dezvoltarea domeniului Istoriei Bisericii Ortodoxe Române;</p> <p>CT3. Capacitatea de diseminare a informațiilor obținute în urma studiilor și a cercetării aprofundate desfășurate.</p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Cunoașterea aprofundată și utilizarea cunoștințelor, informațiilor, competențelor și abilităților științifice dobândite pe parcursul studiilor doctorale
7.2 Obiectivele specifice	<p>La finalizarea cu bune rezultate a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Explice terminologia de specialitate, specifică ariei de studiu; ▪ Descrie specificul cunoștințelor dobândite; ▪ Utilizeze metodele asimilate; ▪ Analizeze comparativ și critic informațiile și izvoarele domeniului de cercetare; ▪ Elaboreze teza doctorală, în conformitate cu standardele științifice și etice specifice domeniului și disciplinei

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Metodele de cercetare istorică	Expunere	2 ore
2.	Izvoarele Istoriei Bisericii Ortodoxe Române	Expunere	2 ore
3.	Evenimentele de seamă din Istoria Neamului la realizarea căroră Biserica a avut un rol determinant	Expunere	2 ore
4.	Personalități eclesiastice creatoare de spiritualitate, limbă, cultură, artă etc.	Expunere	2 ore
5.	Relația Bisericii-stat în decursul vremii	Expunere	2 ore
6.	Istoria teologiei ortodoxe românești (aparitiie, evoluție, situația actuală, reprezentanți de seamă).	Expunere	2 ore
7.	Relațiile Bisericii Ortodoxe Române cu alte Biserici	Expunere	2 ore

Bibliografie:

- [1] Pr. Prof.Dr.Mircea Păcurariu, *IBOR*, vol. 1, 2, 3, Ed. Trinitas, Iași, 2004, 2006, 2008;
- [2] Pr. Prof.Dr.Mircea Păcurariu, *Dicționarul Teologilor Români*, Ed. Andreiană, ediția a III-a, 2014;
- [3] *Enciclopedia Ortodoxiei Românești*, EIBMO, București, 2010;
- [4] *Sfinți daco-romani și români*, Ed. Trinitas, Iași, 1994;
- [5] Pr. Prof. Ioan G. Coman, *Scriitori bisericești din epoca străromână*, EIBMBOR, Buc., 1979;
- [6] Florian Dudaș, *Cazania lui Varlaam în Transilvania*, Cluj, 19183;
- [7] +Nestor Vornicescu, *Petru Movilă*, Buc.,1996;
- [8] Nestor Vornicescu, *Sfinți români și apărători ai Legii strămoșești*, EIBMBOR, Buc., 1987;
- [9] +Antonie Plămădeală, *Dascăli de cuget și simțire românească*, Buc, 1981;
- [10]+Antonie Plămădeală, *De la Cazania lui Varlaam la Ion Creangă*, Sibiu, 1997;
- [11]Florin Faifer, *Antim Ivireanul. Didahii*, Editura Minerva, București, 1983;
- [12]Nicolae Iorga, *Istoria Bisericii Românești și a vieții religioase a românilor*, vol. 1 și 2, Vălenii de Munte (1908) și Buc., (1928);
- [13]Gheorghe Moisescu și colaboratorii, *Istoria Bisericii Române. Manual pentru Institutetele Teologice*, volumele 1 și 2, Buc., (1957 și 1958);
- [14]Pr. Ilie Gheorghiiță, *Un veac de la moartea mitropolitului Venianin Costachi*, Neamț, 1946;
- [15]Keits Hitchins, *Ortodoxie și naționalitate-Andrei Șaguna și românii din Transilvania 1846-1873*, ed. Univers Enciclopedic, Buc., 1995;
- [16] *Românii în reînnoirea isihastă*, Ed. Trinitas, Iași, 1997;
- [17]Pr. Ion Vicovan, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, Ed. Trinitas, volumele I și II, 2002;
- [18]Pr. Ion Vicovan, *Ioan Irineu Mihălcescu, „Apostol al Teologiei românești” și Ioan Irineu Mihălcescu, Un ierarh luptător*, Ed. Trinitas, 2004;
- [19]Emilian Popescu, *Studii de istorie și de spiritualitate creștină*, Ed. Academiei Române și Ed. Basilica, volumele I, II, III (2018) și IV (2019);
- [20]Pr. Lect.dr. Mihai Vizitiu-Virginia Popa, *Istoria învățământului teologic superior din Moldova și Bucovina*, în „Teologie și Viață”, nr. 1-6/ 2007;
- [21]Lucian Predescu, *Enciclopedia României*, Ed. Saeculum, Ed. Vestala, București, 1999;

8.2	Seminar	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Importanța și necesitatea cunoașterii Istoriei Bisericii Ortodoxe Române.	Discuții, problematizare, studii de caz	2 ore
2.	Relația Imperiului roman, respectiv bizantin cu teritoriile noastre în primul mileniu	Discuții, problematizare, studii de caz	2 ore
3.	Viața bisericească pe teritoriul patriei noastre în primul mileniu creștin	Discuții, problematizare, studii de caz	2 ore
4.	Relația Imperiului bizantin cu teritoriul patriei noastre până la căderea Imperiului (1453)	Discuții, problematizare, studii de caz	2 ore
5.	Organizarea mitropoliilor în Țările Române	Discuții, problematizare, studii de caz	2 ore
6.	Personalități marcante ale vieții, culturii și spiritualității românești	Discuții, problematizare, studii de caz	2 ore
7.	Istoria învățământului teologic românesc	Referat, discuții	2 ore

Bibliografie:

- [1] Pr. Prof.Dr.Mircea Păcurariu, *IBOR*, vol. 1, 2, 3, Ed. Trinitas, Iași, 2004, 2006, 2008; (cota MMB: 281.95)
- [2] Pr. Prof.Dr.Mircea Păcurariu, *Dicționarul Teologilor Români*, Ed. Andreiană, ediția a III-a, 2014;
- [3] *Enciclopedia Ortodoxiei Românești*, EIBMO, București, 2010;
- [4] *Sfinți daco-romani și români*, Ed. Trinitas, Iași, 1994;
- [5] Pr. Prof. Ioan G. Coman, *Scriitori bisericești din epoca străromână*, EIBMBOR, Buc., 1979;
- [6] Florian Dudaș, *Cazania lui Varlaam în Transilvania*, Cluj, 19183;
- [7] +Nestor Vornicescu, *Petru Movilă*, Buc.,1996;
- [8] Nestor Vornicescu, *Sfinți români și apărători ai Legii strămoșești*, EIBMBOR, Buc., 1987;
- [9] +Antonie Plămădeală, *Dascăli de cuget și simțire românească*, Buc, 1981;
- [10]+Antonie Plămădeală, *De la Cazania lui Varlaam la Ion Creangă*, Sibiu, 1997;
- [11]Florin Faifer, *Antim Ivireanul. Didahii*, Editura Minerva, București, 1983;
- [12]Nicolae Iorga, *Istoria Bisericii Românești și a vieții religioase a românilor*, vol. 1 și 2, Vălenii de Munte (1908) și Buc., (1928);
- [13]Gheorghe Moisescu și colaboratorii, *Istoria Bisericii Române. Manual pentru Institutete Teologice*, volumele 1 și 2, Buc., (1957 și 1958); (cota MMB: 281.95"1632/1949")
- [14]Pr. Ilie Gheorghită, *Un veac de la moartea mitropolitului Venianin Costachi*, Neamț, 1946;
- [15]Keits Hitchins, *Ortodoxie și naționalitate-Andrei Șaguna și românii din Transilvania 1846-1873*, ed. Univers Enciclopedic, Buc., 1995;
- [16]*Românii în reînnoirea isihastă*, Ed. Trinitas, Iași, 1997;
- [17]Pr. Ion Vicovan, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, Ed. Trinitas, volumele I și II, 2002; (cota MMB: III-11057 TI; III-11001 TI)
- [18]Pr. Ion Vicovan, *Ioan Irineu Mihălcescu, „Apostol al Teologiei românești” și Ioan Irineu Mihălcescu, Un ierarh luptător*, Ed. Trinitas, 2004; (cota MMB: II-22236 TI).
- [19]Emilian Popescu, *Studii de istorie și de spiritualitate creștină*, Ed. Academiei Române și Ed. Basilica, volumele I, II, III (2018) și IV (2019);
- [20]Pr. Lect.dr. Mihai Vizitiu-Virginia Popa, *Istoria învățământului teologic superior din Moldova și Bucovina*, în „Teologie și Viață”, nr. 1-6/ 2007;
- [21]Lucian Predescu, *Enciclopedia României*, Ed. Saeculum, Ed. Vestala, București, 1999;

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Feed-back pozitiv privind calitățile, competențele și abilitățile dobândite de către absolvenți.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Prezență, implicare	Examen	60%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezență, implicare	Colocviu	40%
10.6 Standard minim de performanță			
Înșușirea aprofundată a conceptelor generale, specifice culoarului de cercetare, dobândirea abilităților și competențelor necesare elaborării unei lucrări reprezentative pentru disciplina cercetată și pentru domeniul Teologie Ortodoxă.			

Data completării:

29.09.2025

Titular de curs:

Prof. Dr. Pr. Ion VICOVAN

Titular:

Prof. Dr. Pr. Ion VICOVAN

Data avizării în Consiliul Școlii Doctorale:

Director Școlii Doctorale,

Prof.univ.dr.pr. Viorel SAVA

